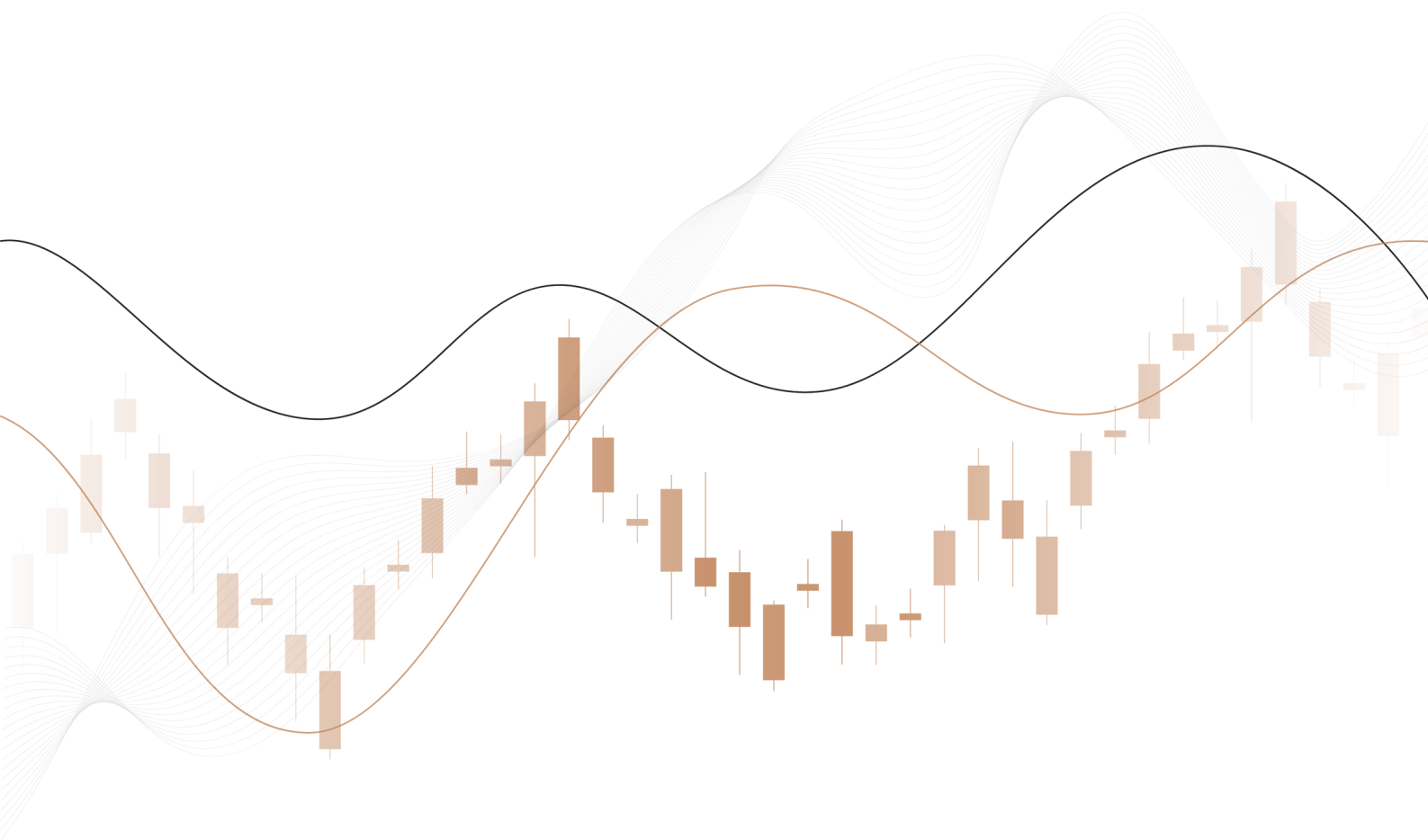

GOLDRING

Instrumentele Financiare

1.Introducere

Piața de capital

În cadrul pieței de capital are loc vânzarea și cumpărarea de instrumente financiare, precum acțiuni, obligațiuni și nu numai. Tranzacțiile se desfășoară între companii – deținătorii de instrumente financiare și investitori – persoanele interesate să cumpere. Numele mai uzual al pieței de capital este bursa. În România, aceasta se numește Bursa de Valori București. În Statele Unite ale Americii, cele mai importante două piețe de capital sunt New York Stock Exchange și Nasdaq.

În funcție de momentul în care se emit sau se achiziționează valorile mobiliare, piața de capital se împarte în piață primară și secundară.

• **Piața de capital primară**

În cadrul pieței primare, se emit pentru prima dată instrumente financiare către investitori, atragerea de capital se realizează fie printr-un Plasament Privat, care are la bază un Memorandum, fie printr-o Ofertă Publică Inițială, care are la bază un Prospect. În plus, pe lângă metodele enumerate anterior, compania poate apela și la majorarea capitalului social, prin emiterea unor drepturi de preferință.

• **Piața de capital secundară**

Este acel segment unde se tranzacționează valori mobiliare emise și puse în circulație. Operațiunile se desfășoară în anumite condiții și doar prin intermediul firmelor de brokeraj, denumite legal societăți de servicii de investiții financiare (SSIF). Acestea sunt autorizate și reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF), care asigură un climat investițional sănătos și sigur. Majoritatea tranzacțiilor se efectuează pe piața secundară.

Participanții la piața de capital sunt:

- **Emitenții** – companii private, autorități sau instituții ale statului listate la bursă. Aceștia au nevoie de resurse pentru a-și mări capitalul social, pentru a-și finanța activitatea, pentru a-și dezvolta afacerea etc.

- **Intermediarii** – fac posibilă colaborarea între emitenți și investitori. Aceștia sunt societăți servicii de investiții financiare. Exemple de intermediari: brokeri, dealeri de investiții, traderi de investiții.

- **Investitorii:**

- **la nivel individual:** persoane fizice sau juridice, care tranzacționează în nume propriu și au capitaluri de dimensiuni mici;
- **la nivel instituțional:** bănci, societăți de investiții sau de asigurări, fonduri de investiții, administratori de pensii, care tranzacționează fie în nume propriu, fie în numele clienților lor și tranzacționează volume semnificative.

Instrumente financiare care pot fi tranzacționate pe piața de capital:

- Acțiuni
- Obligațiuni
- Unități de fond
- Certificate
- Instrumente derivate

Instituțiile pieței de capital din România:

- **BVB – Bursa de Valori București:** este operatorul pieței de capital din România. BVB administrează Piața Reglementată și Sistemul Multilateral de Tranzacționare (SMT).
- **ASF – Autoritatea de Supraveghere Financiară:** asigură corectitudinea realizării tranzacțiilor din piața de capital. ASF autorizează, reglementează, supervizează și controlează participanții la piața de capital. Printre aceștia putem aminti: emitenții, intermediarii, societățile de servicii de investiții financiare, operatorii de piață, depozitarul central. Tot Autoritatea are obligația de a promova încrederea în piețele de capital și de a asigura protecția investitorilor și a operatorilor.
- **Depozitarul Central:** facilitează transferul instrumentelor financiare și al bunurilor între emitenți și investitori. Tot Depozitarul păstrează în siguranță și actualizează evidențele acționariatului unui număr important de companii din România și decontează tranzacțiile pentru cele două piețe ale BVB.

Riscurile pe care le implică piața de capital:

- riscul de piață se referă la modificarea nefavorabilă a prețului sau a valorii activului;
- riscul de lichiditate survine atunci când piața nu are capacitatea de a tranzacționa orice cantitate de activ fără a avea un impact negativ asupra prețului activului;
- riscul de contrapartidă apare atunci când unul dintre partenerii din tranzacție s-ar putea să nu-și onoreze obligațiile contractuale;
- riscul politic și de țară se referă la stabilitatea economică și socială a țării;
- riscul ratei de schimb valutar se referă la evoluția cursului de schimb;
- riscul de hedging se manifestă atunci când nu se reușește o protecție satisfăcătoare pentru expunerea la risc;
- riscul ratei dobânzii: modificările ratei dobânzilor au un impact direct asupra sumelor de plătit sau de primit;
- riscul operațional este riscul care se referă la funcționarea unei întreprinderi sau a unei afaceri.

2. Acțiunile

Acțiunile reprezintă dreptul de proprietate al unui procent din capitalul social al unei societăți pe acțiuni. Când cumperi o acțiune, obții o parte dintr-o companie. Ele oferă investitorului dreptul de a beneficia de profituri, dar și de a-și asuma pierderi, proporțional cu cota deținută. Din punctul de vedere al pieței de capital, acestea reprezintă instrumente financiare care pot fi cumpărate sau vândute de către investitori în cadrul unei piețe organizate și reglementate, precum Bursa de Valori București.

Pe lângă acțiunile clasice, mai există și acțiuni preferențiale. Acestea oferă dividend prioritar, dar nu oferă drept de vot în cadrul Adunărilor Generale ale Acționarilor, nu pot depăși o pătrime din capitalul social.

Investiția în acțiuni, ca orice altă investiție mare, presupune documentare în prealabil. Printre cunoștințele de bază necesare amintim: citirea situațiilor financiare, stabilirea unui preț pentru companiile în care vrei să investești, identificarea strategiilor companiilor și a competitivității acestora, urmărirea trendurilor.

Societatea pe acțiuni:

- este societatea comercială al cărei capital social, format în întregime din acțiuni, este împărțit între fondatori și acționari;
- capătă identitate juridică din momentul în care este înscrisă în Registrul Comerțului;
- poate fi constituită **prin** subscripție politică;
- poate fi de două tipuri: deschisă și închisă.

3. Obligațiunile

Obligațiunile sunt împrumuturi ale investitorilor către emitenți. Investitorii, în acest caz, se numesc creditori, iar emitenții se numesc debitori. Obligațiunile se emit, în cazul companiilor, când acestea au nevoie de resurse pentru a se dezvolta, pentru diverse programe sociale sau pentru infrastructură, iar în cazul guvernului, când are nevoie de resurse pentru acoperirea unor deficite bugetare. Un emitent poate împrumuta atâta timp cât există cerere pentru obligațiunile sale.

Cum funcționează obligațiunile?

Debitorul îți asumă responsabilitatea de a plăti creditorilor o dobândă – denumită și cupon, la intervale regulate de timp și până la o anumită dată stabilită la început. Data până la care se plătește dobânda se numește maturitate, iar perioada de timp până la maturitate se numește durata obligațiunii. Când dobânda ajunge la maturitate, debitorul îi plătește creditorului valoarea nominală. Obligațiunile se mai numesc și instrumente cu venit fix, datorită regularității cu care se plătesc cupoanele.

Cum se poate investi în obligațiuni?

- Direct: - prin intermediul unui broker, pe piața reglementată sau pe piața AeRO;
- prin intermediul unei bănci, pe piața „over the counter”;
- Indirect - prin intermediul unui fond de obligațiuni.

Tipuri de obligațiuni:

- În funcție de emitent
- În funcție de cupon
- În funcție de prioritatea deținătorului

În funcție de emitent:

- Obligațiuni corporative – sunt cele emise de companii cu scopul dezvoltării operațiunilor;
- Obligațiuni municipale – sunt emise de consiliile județene sau de municipii;
- Obligațiunile suverane – sunt emise de guvern cu scopul acoperirii deficitelor bugetare;
- Obligațiunile supra-naționale – sunt emise de bancă.

În funcție de cupon:

- Obligațiuni cu cupon fix;
- Obligațiuni cu cupon variabil;
- Obligațiuni cu cupon zero.

În funcție de prioritatea deținătorului:

- Obligațiuni senioare;
- Obligațiuni junioare.

4. Unitățile de fond

ETF-urile sunt fonduri de investiții care se tranzacționează la bursă și sunt alcătuite din acțiuni, obligațiuni sau mărfuri. Acestea urmăresc un indice, iar indicele poate fi bursier sau de obligațiuni. Unii investitori se îndreaptă spre ETF-uri, deoarece acestea sunt mai atractive datorită faptului că au costuri reduse, sunt eficiente din punct de vedere fiscal și au caracteristici asemănătoare cu acțiunile. Fondurile de investiții sunt autorizate și monitorizate de ASF – Autoritatea de Supraveghere Financiară, activele acestora sunt evaluate de către Depozitarul Fondului, care este o instituție bancară.

Cum funcționează fondurile de investiții?

Acestea, înființate, de obicei, de către Societățile de Administrare a Investițiilor (SAI), adună bani de la investitori multipli și îi plasează în instrumente financiare diferite. Scopul acestui tip de investiții este de a obține randamente pozitive.

Pașii investițiilor în ETF-uri:

1. SAI stabilesc valoarea pe care o au inițial unitățile de fond;
2. SAI adună banii de la investitori;
3. SAI emit către fiecare investitor în parte un număr de unități de fond direct proporțional cu suma pe care acesta a depus-o.

Tipuri de unități de fond:

În funcție de modalitatea răscumpărării:

- Fonduri deschise – investitorii pot subscrie/răscumpăra unități de fond o dată în fiecare zi;
- Fonduri închise – investitorii pot subscrie lunar/trimestrial/anual.

În funcție de clasele de active:

- Fonduri de acțiuni;
- Fonduri de obligațiuni și monetare – investiții în instrumente cu venit fix;
- Fonduri mixte – investiții atât în acțiuni, cât și în instrumente cu venit fix.

5. Certificatele

Certificatele sunt instrumente financiare complexe și au la bază un activ-suport, adică un instrument financiar, un indice valutar sau bursier, un cupon al dobânzii, mărfuri sau combinații între aceste instrumente. Acestea sunt emise de societăți de servicii de investiții financiare, de instituții de credit sau de alte firme de investiții și reprezintă obligații financiare ale emitentului față de investitor – deținătorul instrumentului. Având în vedere că la baza certificatelor stau diverse active financiare, prețul lor este direct influențat de prețul instrumentelor la care se raportează.

Tipuri de certificate prezente la Bursa de Valori București:

Index – acestea urmăresc evoluția activului-suport. Datorită faptului că riscul pieței este echivalent cu riscul investiției, investitorii care realizează investiții pe termen mediu și lung tind să aleagă certificatele index.

Cu capital protejat – oferă investitorilor oportunitatea de a câștiga de pe urma aprecierii prețului activului-suport, dar, în același timp, oferă și protecția capitalului la maturitate. Acestea sunt considerate cele mai sigure, deoarece investitorii își asumă doar riscuri foarte mici.

Turbo – implică riscuri mari și randamente pe măsură și sunt potrivite pentru investitorii care au un profil de risc ridicat, cu o strategie de tranzacționare activă.

6. Investițiile

Economisirea este un proces de durată, care asigură un viitor stabil, iar economiile sunt considerate mai importante decât câștigurile realizate. Este indicată economisirea a cel puțin 10% – 20% lunar, folosind metoda cascadei, adică, trecând de la un fond la următorul.

Există trei fonduri: de urgență, pentru achiziții mari și pentru independența financiară. **Fondul de urgență** reprezintă o sumă de bani de 6 ori mai mare decât cheltuielile de bază lunare, de care nu trebuie să te atingi, numai în cazul unei urgențe. **Fondul pentru achiziții mari** reprezintă un fond pentru achiziții consistente, dar necesare, precum avansul pentru cumpărarea unui imobil sau a unei mașini. Cel de-al treilea fond – **fondul pentru independența financiară** – este destinat investițiilor, care va constitui averea pe care o persoană o are.

Tranzacțiile bursiere reprezintă totalitatea contractelor de vânzare – cumpărare titluri și alte instrumente financiare, se încheie pe una din cele două piețe ale BVB și sunt realizate cu ajutorul societăților de servicii de investiții financiare. Câștigurile realizate din tranzacțiile bursiere se declară prin intermediul Declarației Unice și, ca orice alt tip de tranzacție, se impozitează cu 10%. În cazul în care, însă, un investitor înregistrează pierderi, acestea se declară și se vor compensa cu câștigurile din anii următori.

Deschiderea de cont este primul pas în realizarea tranzacțiilor bursiere. După deschiderea, la un intermediar autorizat, și alimentarea contului, următorul pas este plasarea unui ordin din platforma de tranzacționare. Elementele pe care le cuprinde un ordin sunt: numele investitorului, operațiunea dorită, simbolul tranzacționat, prețul (cotația), volumul, valabilitatea ordinului, tipul de ordin.

După ce ordinul este inițiat, acesta ajunge în ringul bursier, unde cererea și oferta se întâlnesc, apoi are loc tranzacția, urmând să fie făcute decontările și lichidările ordinelor.

Platformele de tranzacționare oferite de Goldring

Arena XT – o soluție de tranzacționare oferită de Bursa de Valori București (BVB). Această platformă cuprinde date de piață în timp real (adâncimea pieței, indici, simboluri), diverse rapoarte (tranzacții de portofoliu, activitate), grafice web și permite administrarea ordinelor (ordinele proprii pot fi modificate din secțiunea de adâncime a pieței).

BVB Trading – este o soluție de tranzacționare pentru utilizarea pe smartphone, având caracteristici similare cu Arena XT, și este disponibilă în App Store și Google Play.

Trade Station – oferă acces la informații precum: cotații, grafice, știri, analize, date despre situația contului (alimentări, retrageri, disponibil, valoare și structură portofoliu, taxe și comisioane reținute, listă tranzacții, profit/pierdere). Cu ajutorul acesteia poți investi în acțiuni și ETF-uri din SUA, Canada, Europa și Asia.

Handy Trader – soluția de tranzacționare pentru piețele externe, disponibilă în App Store și Google Play și are caracteristici similare cu BVB Trading.

Investițiile regulate

Acestea ajută la construirea unor obiceiuri bune, bazate pe disciplină și îți permit să-ți menții angajamentul față de strategia aleasă cât mai mult timp. Beneficiile tale cresc, cu cât perioada de investiții este mai lungă, deoarece contribuțiile regulate se vor acumula în timp, indiferent de valoarea lor.

Principiul bulgărelui de zăpadă este foarte des întâlnit în viața de zi cu zi, nu doar când vine vorba de investiții sau de finanțele personale. Suma pe care alegi să o investești, cu toate că poate părea mică, se va acumula, iar procesul va deveni mai rapid.

*“Compound interest is the eighth wonder of the world. He who understands it, earns it ... he who doesn't ... pays it.” – **Albert Einstein***

Investițiile sustenabile

Standardele ESG (Environmental, Social, Governance) reprezintă un set de norme care sunt luate în calcul de către investitori atunci când analizează companii. Au în vedere trei componente:

- **Environment** (mediu) – impactul asupra mediului înconjurător rezultat din activitatea companiei;
- **Social** (social) – relația companiei cu acționarii, angajații, clienții, comunitatea;
- **Corporate Governance** (governanță corporativă) – respectarea principiilor de governanță corporativă.

Investițiile sustenabile sunt procese de investiții care iau în considerare influența aspectelor sociale și de mediu în managementul corporativ (ESG), în analizele financiare și în procesul de luare a deciziilor. Acestea nu necesită compromisuri de performanță, iar încorporarea factorilor ESG poate spori rentabilitatea unui portofoliu, prin reducerea volatilității. Cererea investitorilor pentru strategii etice care prioritizează factorii de mediu, sociali și de governanță corporativă, fără a sacrifica posibilele rentabilități, este în continuă creștere.

Diversificarea portofoliului

Diversificarea portofoliului funcționează pe un principiu simplu: **Nu-ți pune toate ouăle într-un singur coș!**

Diversificarea este o strategie de investiții care are în vedere reducerea riscului investițional printr-o alocare de active și este în concordanță cu toleranța la risc, cu profilul investițional și cu obiectivele personale ale investitorilor.

Ideea de la care pornește diversificarea este că activele sunt diverse și au, bineînțeles, performanțe diferite, în condiții economice și de piață diferite. Procesul diversificării constă în investiția în minim 2 clase de active și, în cazul în care este posibil, variația și în interiorul claselor de active.

De exemplu, dacă alegi să investești în acțiuni individuale, atunci este recomandat să achiziționezi societăți diverse, din mai multe sectoare de activitate, din mai multe regiuni geografice (țări, continente). Diversificând regiunile geografice în care investești, îți protejezi investițiile și te protejezi de riscurile valutare.

Hedgingul

Hedgingul este o asigurare contra riscului de volatilitate a prețurilor. Operațiunea de hedging este una din cele mai utilizate metode de protecție a capitalului și presupune angajarea unei poziții pe piața *Futures* (*long* sau *short*), diametral opusă cu cea de pe piața *Spot*. Hedgingul poate fi folosit atât de persoane fizice, cât și de companii și poate fi valutar sau de portofoliu.

Există două strategii de hedging

- Strategia de tip *Long Hedge* se aplică împotriva creșterii cursului valutei sau a prețului produselor care se doresc a fi cumpărate.
- Strategia de tip *Short Hedge* se aplică împotriva scăderii prețului produselor care se doresc a fi vândute sau împotriva deprecierei valutei care urmează a fi încasată.

Operațiunile de hedging te protejează împotriva riscului valutar, împotriva corecțiilor de pe piața bursieră, dar și împotriva volatilității prețului materiilor prime. Acestea au un cost care este reprezentat de plata unei prime sau a unei marje pentru achiziționarea contractelor *Futures*.

Plasamentele private

Plasamentul privat este o operațiune prin care se oferă spre cumpărare acțiuni sau obligațiuni ale unei companii. Această operațiune se adresează unui număr maxim de 149 de potențiali investitori de retail și se desfășoară în mod direct. Pe lângă cei 149 de investitori de retail, pot fi invitați, într-un număr nelimitat, investitori calificați, de tipul fondurilor de investiții sau de pensii, precum și alți investitori instituționali.

Invitația de participare la plasament se realizează transmitându-se investitorilor un document de prezentare a afacerii, a poziției și a performanței economico-financiare, a obiectivelor investiționale și a prognozelor privind veniturile și cheltuielile, a ofertei propriu-zise și a condițiilor ei. În situația în care, în urma analizei acestor informații, investitorii decid să subscrie la ofertă, o pot face fie prin intermediarul plasamentului, fie prin alți distribuitori autorizați să participe la plasament. După plasarea cu succes a acțiunilor sau a obligațiunilor, urmează listarea acestora pe o piață administrată de Bursa de Valori București.

